

Julkaisufoorumin ohjausryhmä

Aika: maanantai 5.6.2017 klo 10–12

Paikka: Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki, sali 401

Paikalla:

Puheenjohtaja:

Hallituksen puheenjohtaja Keijo Hämäläinen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Asiantuntijajäsenet:

Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva (Kansalliskirjasto)

Professori Satu Lahti (Turun yliopisto)

Kirjastonjohtaja Riitta Lähdemäki (Suomen yliopistokirjastojen neuvosto)

Pääjohtaja Heikki Mannila (Suomen Akatemia) (poistui klo 11.25)

Rehtori Matti Manninen (Suomen yliopistot UNIFI ry)

Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus)

Professori Tiina Onikki-Rantajääskö (Helsingin yliopisto)

Professori Risto Rinne (Turun yliopisto)

Professori Olli Silvén (Oulun yliopisto)

Sihteeristö:

Suunnittelija Janne Pölönen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Suunnittelija Anna-Sofia Ruth (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Poissa:

Akatemiaprofessori Dennis Bamford (Helsingin yliopisto)

Ylitarkastaja Jukka Haapamäki (opetus- ja kulttuuriministeriö)

Professori Kimmo Nuotio (Helsingin yliopisto)

Toiminnanjohtaja Leena Wahlfors (Suomen yliopistot Unifi ry)

Asialista

1. *Kokouksen avaus*

Avattiin kokous klo 10. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jyrki Ilva ja Satu Lahti.

- Aiempi käytäntö on ollut pyytää kaikilta ohjausryhmän jäseniltä kommentit pöytäkirjaan, minkä jälkeen se on katsottu hyväksytyksi. Muutettiin käytäntöä niin, että valitaan kokouksen alussa läsnäolijoista kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka varmentavat pöytäkirjan sisällön, jolloin se katsotaan hyväksytyksi. Tämän jälkeen lähetetään hyväksytty pöytäkirja ohjausryhmälle tiedoksi ja laitetaan se Julkaisufoorumin verkkosivulle.

2. *Paneelien nimittäminen kaudelle 2018–2021*

Julkaisufoorumin ohjausryhmä nimittää tänä vuonna uudet arviointipaneelit seuraavaksi nelivuotiskaudeksi 2018–2021. TSV:n verkkosivuille on avattu panelistien ehdotuslomake, jonka kautta organisaatiot ja seurat tekevät ehdotuksensa ja tutkijat itse ilmoittautuvat ehdolle paneelien jäseniksi. Ehdotusaika alkoi 4.4. ja päättyy 30.6.2017. Aiemmassa kokouksessa 31.10.2016 sovittiin, että päätetään kesäkuun 2017 kokouksessa tarkemmin periaatteet, joiden mukaisesti sihteeristö valmistelee 11.10.2017 kokoukseen esityksen, jonka pohjalta ohjausryhmä käy keskustelun ja nimittää paneelit.

Edustavuusnäkökohdat:

- Tutkimusalojen edustus: tavoite on, että paneeleihin saadaan asiantuntijoita kaikilta tutkimusaloilta, joita paneelien vastuualueeseen kuuluu. Käytetään apuna luetteloa paneelien alaan kuuluvista OKM- ja WoS-aloista, johon verrataan ehdokkaiden ilmoittamia WoS-aloja ja asiantuntemusaloja, sekä koulutusaloja.
- Organisaatioiden edustus: varmistetaan että yliopistojen edustus paneeleissa vastaa niiden osuutta paneelien arvioitavaksi kuuluvissa lehdissä/sarjoissa ja konferensseissa julkaistuista vertaisarvioituista artikkeleista. Lisäksi paneeleihin esitetään jäseniä valtion tutkimuslaitoksista.
- Sukupuolten edustus: nykyisistä panelisteista 36 % ja 23 puheenjohtajasta 11 on naisia. Pyritään vähintään samaan kaudella 2018-2021.
- Nuorten tutkijoiden edustus: määritetään nuoreksi tutkijaksi (Early Stage Researcher) henkilö, jonka tohtorintutkinnon tai vastaavan suorittamisesta on toimikauden alussa kulunut alle 8 vuotta, eli valmistumisvuosi on ≥ 2010 . Pyritään varmistamaan että kaikissa paneeleissa on yksi tai useampi nuori tutkija.

Panelistit:

- Entiset panelistit: tunnistetaan ehdokkaista aiemmin panelisteina toimineet ja muodostetaan heistä paneelien runko. Henkilöä ei esitetä jatkokaudelle, jos on näyttöä epäaktiivisuudesta tai aiemmin panelisteina toimineita on yli puolet paneelin jäsenistä ja paneeliin on riittävästi uusia ehdokkaita.
- Uudet jäsenet: täydennetään paneelien asiantuntemusta ensisijaisesti seurojen ehdotusten perusteella, ja toissijaisesti yliopistojen sekä ainoastaan itse ilmoittautuneiden ehdotusten perusteella.
- Panelistien valinnassa otetaan huomioon kaikki edellä mainitut edustavuusnäkökohdat, sekä perustelut joita ehdokkaat itse sekä seurat ovat antaneet valinnan tueksi. Katsotaan eduksi esiin tuodut akateemiset ansiot, laaja kokemus tieteellisestä julkaisemisesta ja tutkimuksen arvioinnista (julkaisut, arviointi ja toimituskunnat) ja laaja-alainen kiinnostus arviointityötä kohtaan.

Puheenjohtajat:

- Ensisijaisesti otetaan huomioon paneeleissa edellisellä kaudella puheenjohtajana toimineet, ja toissijaisesti varapuheenjohtajana toimineet ehdokkaat. Seuraavaksi huomioidaan kaksi kautta, ja tämän jälkeen yhden kauden paneeleissa toimineet henkilöt. Tästä järjestyksestä poiketaan vain jos on näyttöä epäaktiivisuudesta panelistin tehtävässä tai panelistikyselyn suositusten perusteella.
- Jos käytettävissä on vain uusia panelisteja, pyritään valitsemaan henkilö, jolla on laajin kokemus tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tutkimuksen arvioinnista.

Muuta:

- Organisaatioilla ja seuroilla on mahdollisuus tehdä ehdotuksia 30.6. asti, joten annetaan tutkijoille mahdollisuus ilmoittautua 31.7. asti.

Keskustelu:

- Panelistien valinnan kannalta olisi hyvä, jos ehdokkaita olisi ainakin kaksi kertaa enemmän kuin paneeleihin nimitettäviä henkilöitä. Ehdottaminen jatkuu kesäkuun loppuun saakka, joten muistutetaan tutkijoita mahdollisuudesta ilmoittautua ehdokkaaksi Julkaisufoorumin verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa, ja lähetetään seuroille sähköpostilla muistutusviesti. Lisäksi lähetetään UNIFI:n välityksellä viesti tutkimuksesta vastaaville vararehtoreille, jossa pyydetään varmistamaan että ehdotusprosessi on yliopistoissa käynnissä ja toteutuu aikataulussa.
- Olisi tärkeätä kiinnittää huomiota nuorten tutkijoiden edustuksen lisäksi myös seuraavan portaan tutkijoiden edustukseen, koska luottamustehtävillä on tapana kasautua senioritutkijoille.

- Organisaatioiden edustuksen osalta on huomioitava Vaasan yliopiston kieliopintojen siirto Jyväskylän yliopistoon vuonna 2017.
- Esitetyt periaatteet ovat läpinäkyviä, joten sihteeristö voi valmistella ehdotuksen niiden mukaisesti. Valmistelussa on kuitenkin ennakoitava, että ohjausryhmä voi tehdä muutoksia ehdotettuun kokoonpanoon niin että kokonaisuuden edustavuus ei kärsi muutoksista. Tätä varten on hyvä tehdä listaa myös mahdollisista varahenkilöistä.
- Voidaan jatkaa tutkijoiden ilmoittautumisaikaa heinäkuun loppuun.

Päätökset:

- Sihteeristö valmistelee ehdotuksen paneelien kokoonpanoista yllämainittujen periaatteiden mukaisesti, huomioiden myös keskustelussa esiin nousseet näkökohdat.

3. *Korjaukset tasoluokkiin*

Julkaisufoorumille on lähetetty vetoamus, jossa esitetään 1) muutoksia geotekniikan ja teknillisen geologian lehtien/sarjojen tasoluokkiin (nostoja tasoluokkiin 2 ja 3), 2) muutoksia lehtien/sarjojen luokitteluprosessiin, sekä 3) muutoksia geotekniikan ja teknillisen geologian lehtien/sarjojen jakoon paneelien kesken.

- 1) Ehdotuksessa on otettu tarkastelun kohteeksi kaikki 167 Scopus-tietokantaan indeksoitua tieteenalaluokkaan Geotechnical Engineering and Engineering Geology kuuluvaa lehteä. Lehdet on asetettu paremmuusjärjestykseen sekä CiteScore, Scimago Journal Rank (SJR) että Source Normalized Impact per Paper (SNIP) indikaattorien perusteella. Paremmuusjärjestysten keskiarvon perusteella on ehdotettu että tasoluokkaan 3 tulisi sijoittaa 5 lehteä, 16 lehteä tasoluokkaan 2 lehteä, ja 80 lehteä tasoluokkaan 1. 66 lehteä ehdotetaan tasoluokkaan 0. Ehdotuksessa tasoluokat 2 ja 3 on ylimitoitettu, koska vain 82 lehteä 167:sta on luokiteltu Julkaisufoorumissa tasoluokkiin 1-3, ja tasojen kiintiöt perustuvat lehden/sarjan julkaisuvolyymiin eivätkä lukumäärään. Tästä huolimatta voidaan myös todeta, että kyseisen tutkimusalan lehdillä on aliedustus korkeammassa tasoluokassa.
- 2) Vetoamuksessa esitetään, että kaikilla tieteenaloilla luokittelun pitäisi olla mahdollisimman läpinäkyvää ja perustua ensisijaisesti käytettävissä olevien vaikuttavuuskertoimien mukaiseen paremmuusjärjestykseen (esim. CiteScore, SJR ja SNIP). Menetelmässä ei huomioitu Journal Impact Factoria (JIF) tai Norjan ja Tanskan tasoluokkia. Vetoamuksessa todetaan, että lehtien/sarjojen luokitusta tulisi myös tarkastella paneeleissa tarkimmalla mahdollisella tutkimusalatasolla.
- 3) Scopus-tieteenalaluokkaan Geotechnical Engineering and Engineering Geology kuuluvat lehdet jakautuvat paneelien 5, 8 ja 10 luetteloihin. Vetoamuksessa esitetään että kaikki kyseisen tieteenalaluokan lehdet/sarjat tulisi sijoittaa samaan paneeliin, mielellään paneeliin 8. Ongelma on, että osa lehdistä/sarjoista kuuluu pikemmin paneelien 5 ja 10 alaan. Tarvittava kokonaiskuva voitaisiin saada ilman laajamittaista lehtien siirtelyä jos jokaisen Web of Science- ja Scopus tieteenalaluokan lehtiä tarkastellaan omana kokonaisuutena.

Keskustelu:

- Korjaustarvetta ja mahdollisuuksia niiden toteuttamiseksi ennen 2018 päivitysarviointia on syytä arvioida normaalin käytännön mukaisesti sihteeristön ja kyseisten paneelien puheenjohtajien kesken.
- Jatkokosakin on syytä rajata ohjausryhmän käsiteltäväksi vain sellaiset luokitusta koskevat korjausesitykset, joihin liittyy yksittäisten julkaisukanavien nostoehdotusten sijaan Julkaisufoorumin paneeliarviointia laajemmin koskevia periaatteellisia kysymyksiä.
- Ei ole mitenkään epätavallista, että ala jakaantuu kolmen eri paneelin kesken. Ehdotetun ranking-järjestyksen vaarana on, että minimaaliset erot vaikuttavuuskertoimissa voivat saada todellista merkitystään suuremman painoarvon.
- Norjassa julkaisusarjat on jaettu 84 paneeliin, joten paneelijako on huomattavasti Julkaisufoorumia tiheämpi ja luultavasti myös siellä usein törmätään vastaaviin ongelmiin,

että jonkin tutkimusalan kanavat jakautuvat eri paneeleihin. On myös todennäköistä, että Norjassa on geotekniikan alalla enemmän tasoluokkaan 2 sijoittuvia julkaisusarjoja. Sihteeristö selvittää lokakuun kokoukseen Norjan kokemuksia paneelijaon toimivuudesta ja tehdyt toimenpiteet ongelmien välttämiseksi.

- Voidaan tehdä lisäysehdotuksia paneeleille Web of Science ja Scopus -tietokantoihin kuuluvista viitatuimpaan neljännekseen kuuluvista Jufosta puuttuvista julkaisusarjoista. Paneelit arvioivat täyttävätkö nämä kanavat tasoluokan 1 kriteerit.
- Jotta päivitysarvioinnissa voidaan ennakoida ongelmia useiden paneelien rajapintaan kuuluvien alojen edustuksessa tasoluokissa 2 ja 3, on syytä tarkastella paneeleissa jokaisen Web of Science- ja Scopus -tieteenalaluokan lehtiä omana kokonaisuutena myös yli paneelirajojen. Ihmistieteissä käytetään myös Norjan, Tanskan ja ERIH:n tieteenalaluokkia. Lisäksi seurataan tasoluokkien 2 ja 3 osuuksia julkaisuvolyymistä paneelien lisäksi tieteenalaluokittain.

Päätökset:

- Sihteeristö ja paneelien puheenjohtajat arvioivat korjaustarvetta ja mahdollisuutta korjausten toteuttamiseen ennen 2018 päivitysarviointia.
- Sihteeristö huomioi vetoomuksen pohjalta käydyin keskustelun 2018 päivitysarvioinnin ja arviointiohjeen valmistelussa.

4. Arviointikriteerit kaudelle 2018–2021

Uusien paneelien toimikauden ensimmäisen vuoden (2018) aikana suoritetaan kaikkien tasoluokkiin 1-3 sijoittuvien julkaisukanavien tasoluokkien päivitysarviointi. Tätä varten tarkistetaan arviointikriteerit ja -prosessit, joita kaikki paneelit noudattavat julkaisukanavien luokittelussa vuosina 2018–2021. Samalla tarkistetaan ja päivitetään *Arviointiohje paneeleille 2018–2021*. Pyritään toteuttamaan 2018 päivitysarviointi niin, että paneeleilla on parhaat mahdolliset edellytykset suorittaa luokitusten tarkistaminen ilman suuria muutoksia järjestelmään.

1) Tasoluokkien kiintiöiden laskenta

- a. Lasketaan paneelien tasoluokkien kiintiöt käyttäen nykyistä kaikkien julkaisujen lukumäärään (=julkaisuvolyymi) perustuvaa järjestelmää (Tanskan malli), jossa suuri julkaisusarja vie paneelin kiintiötä enemmän kuin pieni julkaisusarja. Lopputuloksena suomalaisten julkaisujen osuudessa korkeammassa tasoluokissa on tieteenalojen välillä jonkin verran eroja, mutta vähemmän kuin 2012 käytetyssä nimekepohjaisessa järjestelmässä. Periaatteessa olisi mahdollista yrittää minimoida tieteenalojen väliset erot niin, että kiintiöt laskettaisiin suomalaisten julkaisujen lukumäärän perusteella (Norjan malli).
 - i. Julkaisuvolyymit (3 vuoden keskiarvo) päivitetään kaikille Web of Science ja Scopus-tietokantoihin indeksoituille julkaisusarjoille, ja muiden julkaisusarjojen osalta käytetään vuonna 2014 tarkistettua tietoa, tai jos kanava on lisätty tasolle 1 vuoden 2014 jälkeen käytetään paneelin julkaisusarjaluettelon tasoluokan 1 julkaisusarjojen mediaania.
 - ii. Vähennetään julkaisuvolyymin vaikutusta ohjausryhmän 2014 tekemän päätöksen mukaisesti suurimpien julkaisusarjojen kohdalla: julkaisusarja vie tasoluokan 2 ja 3 kiintiötä 2500 julkaisua vastaavan määrän, vaikka sen julkaisuvolyymi olisi suurempi kuin 2500.
 - iii. Karkeistetaan julkaisuvolyymien laskentaa siten, että julkaisumäärät pyöristetään ylöspäin lähimpään kahteenkymmeneenviiteen.
 - iv. Huomioidaan paneelien julkaisuvolyymissä konferenssien poistot luetteloista.
- b. Tasoluokkien 2 ja 3 kiintiöt
 - i. Tasolle 2 ja 3 luokiteltujen lehti/sarja-nimekkeiden yhteenlaskettu julkaisuvolyymi saa olla enintään 20 % paneelin luetteloon kuuluvien tason 1 kriteerit täyttävien lehti/sarja-nimekkeiden yhteenlasketusta julkaisuvolyymistä.

- ii. Tasolle 3 luokiteltujen julkaisusarjojen yhteenlaskettu julkaisuvolyymi saa olla enintään 25 % paneelin luetteloon kuuluvien tasolle 2 luokiteltujen lehti/sarjanimekkeiden yhteenlasketusta julkaisuvolyymista.
 - c. Kirjakustantajien luokittelu
 - i. Kirjakustantajaluettelo on kaikille paneeleille yhteinen ja tasolle 2 voidaan luokitella yhteensä n. 100 kustantajaa ja tasolle 3 voidaan luokitella yhteensä n. 10 kustantajaa.
 - ii. Kirjakustantajan perusteella sijoittuu tasoluokkaan 2 ja 3 suurempi osuus julkaisuista kuin julkaisusarjojen perustella, olisiko syytä kiristää hieman kirjakustantajien luokitusta?
 - d. Suomen- ja ruotsinkieliset julkaisut
 - i. Suomenkielisten julkaisujen osuus tasolla 2 ja 3 vastaa ihmistieteissä kohtuullisesti suomenkielisten osuutta tasojen 1-3 julkaisuista. Onko tarvetta kiristää luokitusta, vai onko perusteltua lisätä esim. monitieteisiä kanavia?
 - ii. Ruotsinkielisten julkaisujen osuus tasolla 2 ja 3 vastaa ihmistieteissä kohtuullisesti ruotsinkielisten osuutta tasojen 1-3 julkaisuista. Onko tarvetta säätää luokitusta?
 - e. Yleistieteelliset/paneeli 24
 - i. Harkitaan mahdollisuutta jakaa tason 2 ja 3 julkaisusarjojen volyymit useiden paneelien kesken (sihteeristö valmistelee ehdotuksen lokakuun kokoukseen)
- 2) Arviointiohje paneeleille 2018–2021
- Tieteelliset julkaisut ja julkaisukanavat
- i. Täsmennetään tieteellisen julkaisukanavan määritelmää vertaisarvioinnin määritelmällä, jota käytetään myös opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisutiedonkeruun käsikirjassa: ”Tieteellisten julkaisujen vertaisarvioinnilla tarkoitetaan menettelyä, jossa tutkimustuloksia julkaiseva lehti, konferenssi tai kirjakustantaja pyytää tieteenalan asiantuntijoita suorittamaan ennakoarvion julkaistavaksi tarjottujen käsikirjoitusten tieteellisestä julkaisukelpoisuudesta”.
 - ii. Täsmennetään uusien kanavien käsittelyperiaatteita: ”Pääsääntöisesti uudet kanavat voidaan ottaa käsittelyyn, kun aloittamisesta on kulunut noin vuosi, ja on ilmestynyt useampia numeroita tai julkaisuja.”
- b. Taso 1
- i. Täsmennetään tasoluokan 1 arviointiperusteisiin kuuluvaa paikallisen julkaisukanavan määritelmää koskemaan julkaisijaorganisaation tekijöitä: ”yli puolet (1/2) julkaisujen tekijöistä edustaa samaa tutkimusorganisaatiota, joka on myös julkaisujen kustantaja”.
- c. Tasot 2 ja 3
- i. Annetaan katsaus-lehtiä käsittelevissä kohdissa ymmärtää, että niitä ei tarvitse jättää pois tasolta 3.
- d. Arvioinnin läpinäkyvyys
- i. Täsmennetään julkaisukanavien mekaanisen pisteytyksen periaatteet, samoin Jufo-portaalin TOP10-määritysten hyödyntäminen (syksyn kokous)
 - ii. Edellytetään että paneelien tulee kuvata periaatteet, joiden mukaisesti julkaisusarjoja arvioidaan, ja antaa perustelut vaikuttavuuskertoimien mukaisesta paremmuusjärjestyksestä tai Norja ja Tanskan asiantuntijapaneelien tasoluokista merkittävästi poikkeaville päätöksille.
 - iii. edellytetään että panelistit ilmoittavat sidonnaisuutensa (esim. julkaisukanavat joissa ovat viimeisten 10 vuoden aikana julkaisseet useammin kuin kerran tai olleet toimittajia tai toimituskunnan jäseniä).
- e. Tieteen- ja tutkimusalojen edustus tasoluokissa 2 ja 3
- i. Täsmennetään tason 2 arviointiperusteisiin liittyvää ohjetta tutkimusalojen edustuksesta tasolla 2 siten että paneelien on huolehdittava eri tieteen- ja tutkimusalojen julkaisukanavien edustuksesta tasoilla 2 ja 3.
 - ii. Tarkastellaan Web of Science- ja Scopus-tieteenalaluokkien, Norjan, Tanskan ja ERIH Plus:n tieteenalaluokkien, tai muiden tarkoitusta varten laadittujen

ryhmittelyjen avulla. Pyritään hyödyntämään panelistien asiantuntemusta yli paneelirajojen tapauksissa, joissa tutkimusalan lehdet sijoittuvat useiden eri paneelien luetteloihin.

f. Aikataulu vuodelle 2018

- i. Alustavan suunnitelman mukaan vuoden 2018 aikana järjestetään kolme paneelikokousta (tammikuussa, huhti-toukokuussa, sekä syys-lokakuussa), kaksi ihmistieteiden paneelien puheenjohtajien kokousta (toukokuussa ja marraskuussa) sekä kaksi kaikkien paneelien puheenjohtajien kokousta (toukokuussa ja marraskuussa).
- ii. Vuoden aikana annetaan paneeleille palautetta luokituksesta tiedeyhteisöltä ja ohjausryhmältä. Pyydetäänkö palautetta myös ulkomaisilta asiantuntijoilta?

Keskustelu:

- Pohdittiin hyötykö fysiikka paljon siitä, että julkaisusarja vie tasoluokan 2 ja 3 kiintiötä 2500 julkaisua vastaavan määrän, vaikka sen julkaisuvolyymi olisi suurempi kuin 2500? Syynä julkaisuvolyymien leikkaukselle oli 2014 johtavien julkaisusarjojen poikkeuksellisen suuri koko fysiikassa. Käytännössä lievennys koskee 9 tason 2 ja 3 lehteä, joista 2 kuuluu paneelin 4 (Kemia) ja 7 paneelin 3 (Fysiikka) julkaisusarjaluetteloon, ja joista suurimpien julkaisuvolyymi on 5000. Todettiin että fysiikassa tasoluokkaan 2 ja 3 sijoittuvien julkaisujen osuus on korkein, mutta ei paljon korkeampi kuin esimerkiksi filosofiassa.
- Tieteenalojen väliset erot voivat olla erityisen ongelmallisia yliopistojen sisäisten rahajakomallien näkökulmasta, mikä on tarpeen ainakin tiedostaa. Julkaisufoorumin hyvä pyrkimys on suunnata julkaisutoimintaa kaikilla tieteenaloilla korkeatasoisille kanaville, mutta sen perusteella ei voida koskaan absoluuttisesti arvottaa eri tieteenaloja keskenään. Yliopistojen välisessä rahanjaossa tieteenalojen välisillä eroilla on suhteellisen vähän merkitystä.
- Julkaisuvolyymien laskenta voidaan toteuttaa esitettyjen periaatteiden mukaisesti, niin että julkaisusarjojen osalta tason 2 ja 3 osuus tasojen 1-3 yhteenlasketusta julkaisuvolyymistä on enintään 20 %. Vastaavasti tason 3 osuus tasoluokan 2 julkaisuvolyymistä saa olla enintään 25 %. Toisin sanoen taso 2 käsittää enintään 15 % ja taso 3 enintään 5 % paneelin julkaisuvolyymistä.
- Kirjakustantajien perusteella tasoluokan 2 ja 3 saa hieman suurempi osuus julkaisuista kuin julkaisusarjojen perusteella, mutta tämä ei ole ongelma yliopistojen välisen rahanjaon näkökulmasta. Olisi täsmällisempää luokitella kirjakustantajien sijasta kirjasarjoja, mutta jo aiemmin on todettu että tämä olisi julkaisumääriin nähden työlästä ja kirjasarjoilta usein puuttuu ISSN-tunnus. Kirjasarjojen luokittelua tehdään kuitenkin jo erityisesti kotimaisten kirjasarjojen, sekä ulkomaisten Proceedings-sarjojen osalta.
- Julkaisufoorumissa on nyt 107 kirjakustantajaa tasolla 2 ja 3, ja 15 kustantajaa tasolla 3. Tasoluokan 2 kustantajia on Norjassa 86 ja Tanskassa 91. Asetetaan tasoluokan 2 ja 3 kiintiöksi enintään 100 kirjakustantajaa, joista tasoluokkaan 3 voidaan sijoittaa enintään 10.
- Suomen- ja ruotsinkielisen ja vieraskielisen julkaisutoiminnan välillä luokituksessa on kohtuullinen tasapaino erityisesti ihmistieteissä, mutta ihmistieteiden paneelien puheenjohtajien on kuitenkin syytä tarkastella päivityksen yhteydessä onko suomenkielisten julkaisujen edustus tasoluokassa 2 joillain aloilla erityisen heikko.
- Yleistieteellisten julkaisusarjojen osalta on syytä kiinnittää erityistä huomiota Scientific Reports -julkaisusarjan luokitteluun, sillä kyseisen lehden julkaisuvolyymi ja suomalaisten julkaisujen määrä on voimakkaassa kasvussa.
- Ehdotetut muutokset arviointiohjeeseen ovat kannatettavia, mutta lisätään paikallisen julkaisukanavan määrittelmään vaatimus siitä, että tasolle 1 myös toimituskunnassa on oltava vähintään ½ organisaation ulkopuolisia asiantuntijoita. Lisäksi riittää, jos sidonnaisuudet ilmoitetaan viimeisten viiden vuoden ajalta.
- Arviointiohjeen mukaan avoimia ja perinteisiä kanavia käsitellään samoilla periaatteilla, mutta ohjausryhmän 8.6.2016 tekemän päätöksen mukaisesti pyritään edistämään avoimuutta: jos ehdolla tasoluokkaan 2 tai 3 on yhtä vaikuttavia ja arvostettuja saman

tutkimusalan kanavia, valitaan ennemmin avoimesti saatava tai rinnakkaistallennuksen salliva kanava. Voidaan myös huomioida laajemmin avoimen tieteen periaatteiden edistäminen. Esimerkkinä tästä mainittiin tutkimusaineiston avoimuuden vaatimus, tosin huomautettiin myös että tässä on vielä tieteenaloittaisia eroja.

Päätökset:

- Hyväksytään arviointikriteerit kaudelle 2018–2021 esityksen mukaisesti, ja sihteeristö valmistaa seuraavaan kokoukseen arviointiohjeen ottaen huomioon keskustelussa esiin nousseet näkökohdat.

5. *Julkaisufoorumin toimintasuunnitelma 2018*

Julkaisufoorumin toimintasuunnitelma vuodelle 2018 tulee valmistella 10.8. mennessä. Julkaisufoorumin toiminnassa tärkein perustehtävä ensi vuonna on neljän vuoden välein tapahtuvan kaikkien tasoluokkien päivitysarvioinnin toteuttaminen. Lisäksi jatketaan toimenpiteitä vertaisarviointitunnuksen, Jufo-portaalin ja kansainvälisen yhteistyön (Nordic List, DOAJ ja ENRESSH) edistämiseksi.

Keskustelu:

- Avoimen julkaisemisen edistäminen on perusteltua nostaa esiin myös toimintasuunnitelmassa.

Päätökset:

- Sihteeristö voi viimeistellä toimintasuunnitelma vuodelle 2018 mainittujen periaatteiden mukaisesti, mutta täydentäen suunnitelmaa avoimen julkaisemisen osalta.

6. *Ilmoitusasiat*

- Jyväskylän yliopiston hallitus on nimittänyt professori Keijo Hämäläisen yliopiston rehtorin tehtävään viisivuotiskaudelle 1.8.2017- 31.7.2022. Julkaisufoorumin ohjausryhmän toiminnan kannalta ainoa muutos saattaa koskea syksyn kokousten aikataulua.

7. *Muut asiat*

- Matti Manninen jää eläkkeelle 1.8.2017, mutta jatkaa UNIFIn edustajana Julkaisufoorumin ohjausryhmässä vuoden loppuun.

8. *Seuraava kokous*

- Vuodelle 2017 on sovittu valmiiksi seuraava kokousaika: ke 11.10.2017 klo 13–16.
- Sovitaan lokakuun kokouksen jälkeen joulukuulle ajankohta paneelien puheenjohtajien kokoukselle, jossa esitellään toimikauden 2018–2021 aikataulu sekä arviointikriteerit. Kokoukseen kutsutaan paneelien puheenjohtajat ja ohjausryhmän jäsenet. Puheenjohtajien kokouksen jälkeen voidaan järjestää lyhyt ohjausryhmän kokous, jossa käsitellään mahdolliset puheenjohtajakokouksessa esiin nousseet asiat.

9. *Kokouksen päättäminen*

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.50.

Toimeksi saaneena,

Janne Pölönen
Suunnittelija, Julkaisufoorumi
Puh. (09) 2286 9246 tai (044) 346 9491
Sähköposti: janne.polonen@tsv.fi
Tieteellisten seurain valtuuskunta
Snellmaninkatu 13, 00170 Helsinki